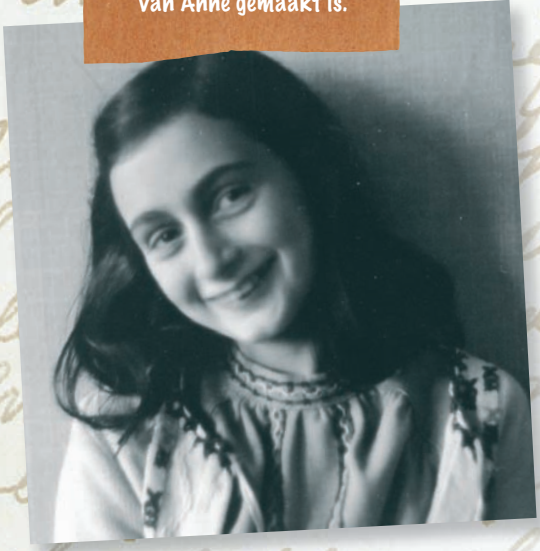

Het dagboek

Een van de laatste foto's die van Anne gemaakt is.

Enkele citaten uit het Dagboek van Anne Frank

'Wij zijn er heel sterk aan herinnerd dat wij geketende joden zijn, geketend aan één plek, zonder rechten, met duizenden plichten. Wij joden mogen ons gevoel niet laten gelden, moeten moedig zijn en sterk, moeten alle ongemakken op ons nemen en niet mopperen, moeten doen wat in onze macht ligt en op God vertrouwen. Eens zal deze verschrikkelijke oorlog toch wel aflopen, eens zullen wij toch weer mensen en niet alleen joden zijn!' (Anne Frank, 11 april 1944)

Vraag

Wat zou Anne Frank bedoelen met deze laatste zin?

'Wij, jongeren, hebben dubbele moeite onze meningen te handhaven in een tijd waarin alle idealisme vernield en verpletterd wordt, waarin de mensen zich van hun lelijkste kant laten zien, waarin getwijfeld wordt aan waarheid en recht en aan God.

Dat is het moeilijke in deze tijd: idealen, dromen, mooie verwachtingen komen nog niet op of ze worden door de gruwelijkste werkelijkheid getroffen en zo totaal verwoest. Het is een groot wonder dat ik niet al m'n verwachtingen heb opgegeven, want ze lijken absurd en onuitvoerbaar. Toch houd ik ze vast, ondanks alles, omdat ik nog steeds aan de innerlijke goedheid van de mensen geloof. Het is mij ten enenmale onmogelijk alles op te bouwen op basis van dood, ellende en verwarring. Ik zie hoe de wereld steeds meer in een woestijn herschapen wordt, ik hoor steeds harder de aanrollende donder, die ook ons zal doden, ik voel het leed van miljoenen mensen mee, en toch, als ik naar de hemel kijk, denk ik, dat dit alles zich weer ten goede zal wenden, dat ook deze wreedheid zal ophouden, dat er weer rust en vrede in de wereldorde zal komen. Intussen moet ik m'n denkbeelden hoog en droog houden, in de tijden die komen zijn ze misschien toch nog uit te voeren!' (Anne Frank 15 juli 1944)

Vraag

Anne spreekt zichzelf moed in. Welke drie redenen geeft Anne om positief te blijven?

1.
2.
3.

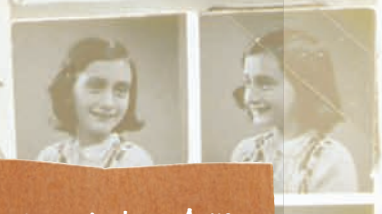
Beste Jet,
als ik

jij
al
ik
alle
gl
me

roeske maar ik heb
ik heb nog niets aan

mandvond nog, maar het
dat is
rotten.
Hohoke
aar. Ik heb
aan, die schrijft
volgende heer

en zo
in een
spie

Het dagboek van Anne.

de harlekijn
gekeken.

Puzzel

A	M	N	T	R	R	E	T	M	N	S	L	E
V	D	A	G	B	O	E	K	E	E	T	E	M
E	P	O	O	R	A	I	A	U	I	S	G	L
R	S	W	R	A	R	L	O	P	L	E	E	T
V	C	J	T	F	R	A	N	K	F	U	R	T
O	V	O	P	N	E	U	G	E	R	D	S	Y
L	I	O	E	H	V	S	E	D	A	U	R	F
G	A	D	A	I	R	C	T	G	N	I	T	U
I	A	S	I	T	L	H	L	U	K	R	P	S
N	T	E	G	L	E	W	S	S	U	G	O	L
G	I	D	H	E	R	I	L	R	L	E	L	R
Q	E	F	A	R	I	T	W	E	E	D	E	A
T	V	D	A	V	A	Z	U	W	A	S	N	N

Zoek de onderstaande woorden

Frankfurt • Joods • Hitler • Leger • Frank • Vervolging • Dagboek • Auschwitz • Tyfus • Polen • Tweede

Vul de goede woorden in:

- 1929** Op 12 juni wordt Anne Frank geboren in (Duitsland). Haar zusje Margot is drie jaar ouder. De familie Frank is
- 1933** komt aan de macht. Hij haat Joden. Veel Joden verlaten Duitsland. Ook de familie Frank. Otto heeft werk gevonden in Amsterdam.
- 1939** De Tweede Wereldoorlog begint en een jaar later in 1940 valt het Duitse Nederland binnen. Al heel gauw begint de van joden.
- 1942** Op haar dertiende verjaardag krijgt Anne een Een maand later duikt de familie Frank onder. Ze worden geholpen door vier mensen van het kantoor.
- 1944** Op 4 augustus worden zij gearresteerd. Iemand heeft hen verraden. Een maand later, begin september, worden ze vanuit Westerbork naar gestuurd, een kamp in het bezette Weer een maand later, in oktober, worden Anne en Margot overgebracht naar het concentratiekamp Bergen-Belsen in Noord-Duitsland.
- 1945** In maart sterven Margot en Anne aan een besmettelijke ziekte. Anne is dan 15 jaar. Twee maanden later (begin mei) wordt Nederland bevrijd.

Vraag

Welke vraag zou jij willen stellen als je het Anne Frank Huis bezoekt?

.....

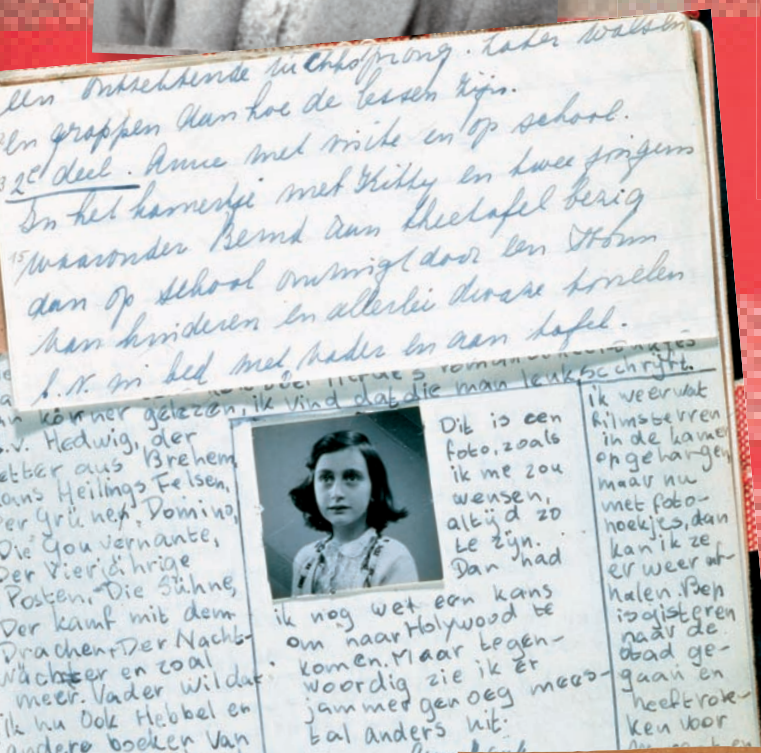
Het korte leven van Anne Frank

Naam: _____

School: _____

Klas: _____

De Film

Je hebt de film 'Het korte leven van Anne Frank' gezien

Vragen

1a. Wat heeft op jou de meeste indruk gemaakt?

.....
.....
.....

1b. Waarom?

.....
.....
.....

2a. Wat spreekt jou aan in het verhaal van Anne Frank?

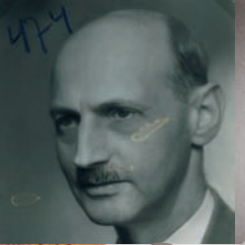
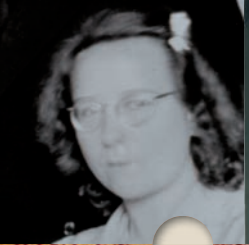
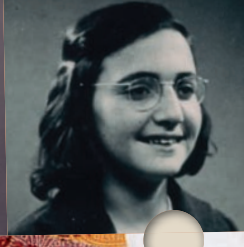
.....
.....
.....

2b. Waarom?

.....
.....
.....

Het achterhuis (groen) was een leegstaand deel van het bedrijf (blauw) van Otto Frank aan de Prinsengracht. In 1960 werd het een museum.

Wie is Wie?

Zet het nummer van het bijschrift bij de goede foto.

De Onderduikers

1 Auguste van Pels
Auguste (met hoed) kookte meestal voor de bewoners van het Achterhuis. Zij vond dat Anne en Margot te weinig met de huishouding hielpen.

2 Edith Frank
Edith had veel steun aan haar geloof. Ze kon het niet zo goed vinden met de familie van Pels.

3 Margot Frank
Anne's oudere zus. Zij hield ook een dagboek bij, maar dat is verloren gegaan.

4 Hermann van Pels
Hij was samen met Otto Frank directeur van het bedrijf aan de Prinsengracht. Er zijn maar een paar foto's van hem bekend.

5 Peter van Pels
Peter en Anne waren een tijdje verliefd op elkaar. Van hem kreeg zij haar eerste kus.

6 Anne Frank
Zij kreeg een dagboek voor haar 13e verjaardag. Enkele weken later ging de familie Frank onderduiken.

7 Fritz Pfeffer
Fritz en Anne deelden een klein slaapkamertje. Hij had kritiek op Anne. Ze was vaak kwaad op hem. Fritz was net zo oud als Anne's vader.

8 Otto Frank
Otto is de enige van de acht onderduikers die de kampen heeft overleefd.

De Helpers

De vier helpers werkten op het kantoor van het bedrijf Opekta aan de Prinsengracht.

9 Johannes Kleiman
Met Johannes (met bril) werden alle problemen besproken. Anne spreekt in haar dagboek met bewondering over hem. 'Hij is onze steun en toeverlaat'.

10 Bep Voskuijl
Bep (met bril) had het meeste contact met Anne. Bijna elke avond at zij mee met de onderduikers. 'Vrolijk en goedgehumeurd, gewillig en goedig, dat zijn haar kenmerken.'

11 Miep Gies
Samen met Bep zorgde zij voor de dagelijkse boodschappen. 'Miep is precies een pakezeltje, die sjouwt wat af.'

12 Victor Kugler
Hij zorgde dat er voldoende geld was en voorzag de onderduikers van kranten en tijdschriften. 'De spanning wordt hem soms te veel.'

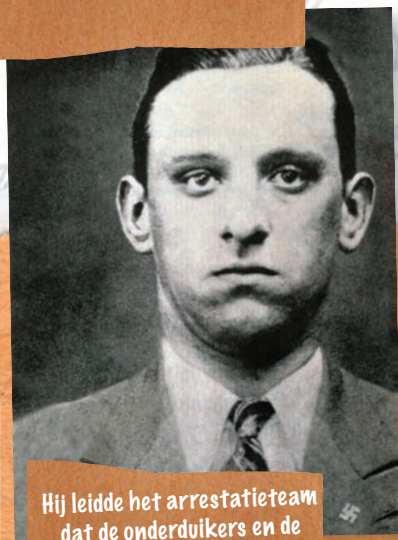
Oct. 1942.

De draaikast verborg de toegang tot het Achterhuis.

... en ontbrekende in
... ben Hans hoe
... Anne met
... harneste m
... de hand
... m

De SS'er Karl Silberbauer

Hij leidde het arrestatieteam dat de onderduikers en de helpers oppakte.

Wist je...

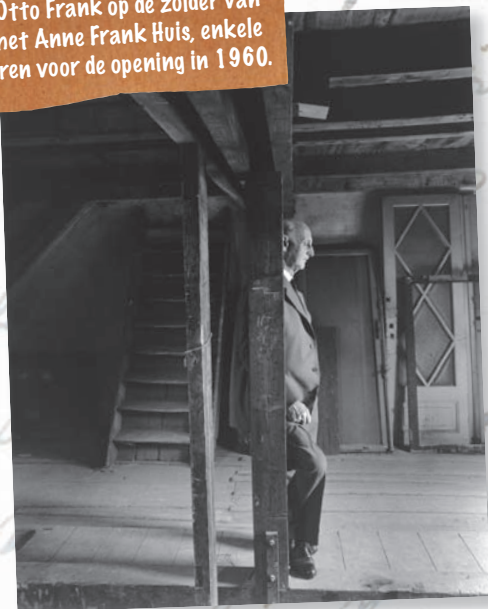
- ... dat Anne in **Duitsland** geboren is?
- ... dat Anne eigenlijk **Annelies Marie** heette?
- ... dat Anne's dagboek niet één boek was maar bestond uit boeken, **schriften en losse blaadjes**?
- ... dat Anne **761** dagen ondergedoken heeft gezeten in het Achterhuis?
- ... dat ze het plan had om na de oorlog een boek getiteld 'Het Achterhuis' uitgeven?
- ... dat Anne in maart 1945 in het kamp Bergen-Belsen in Duitsland gestorven is aan **tyfus**?
- ... dat haar zus Margot enkele **dagen eerder** is overleden?
- ... dat Bergen-Belsen op **15 april 1945** door het Britse leger is bevrijd?
- ... dat Anne **15 jaar** oud is geworden?
- ... dat het dagboek van Anne in meer dan **65 talen** is vertaald?
- ... dat het dagboek een van de meest gelezen boeken ter wereld is?
- ... dat jaarlijks ongeveer **één miljoen** mensen het Anne Frank Huis bezoeken?

De Afloop

Op 4 augustus 1944 wordt de Duitse politie gebeld met de mededeling dat er joden verborgen zitten op de Prinsengracht 263. De SS'er Karl Silberbauer gaat met vier Nederlandse politieagenten naar dat adres. De onderduikers worden gearresteerd. Ook Johannes Kleiman en Victor Kugler worden meegenomen. Het dagboek blijft achter. Miep en Bep vinden Anne's dagboek in het verlaten Achterhuis.

Na de oorlog is onderzoek gedaan naar de verrader. Er was een verdachte, iemand die werkte in het magazijn aan de Prinsengracht. Maar er kon niets bewezen worden. In 1964 werd Karl Silberbauer in Oostenrijk opgespoord. Maar hij wist niet meer wie er toen gebeld had. In de jaren negentig werden nog twee mogelijke verdachten genoemd. Maar uitgebreid onderzoek heeft niets opgeleverd. Waarschijnlijk zullen we nooit weten wie Anne en de anderen heeft verraden.

Otto Frank op de zolder van het Anne Frank Huis, enkele uren voor de opening in 1960.

© Arnold Newman

De acht onderduikers worden via kamp Westerbork naar Auschwitz gedeporteerd. Zeven van hen, onder wie Anne, overleven het niet. Alleen haar vader, Otto Frank, keert terug. Miep Gies geeft Anne's dagboekpapieren aan Otto.

Otto:

'Ik begon langzaam te lezen, een paar bladzijden per dag, meer was niet mogelijk. Ik werd overspoeld door pijnlijke herinneringen. Er verscheen een heel andere Anne voor me dan de dochter die ik had verloren. Zulke diepe gedachten en gevoelens, daar had ik geen idee van.'

Anne schreef in haar dagboek:

'Je weet allang dat m'n liefste wens is dat ik later een beroemde schrijfster zal worden. Na de oorlog wil ik in ieder geval een boek getiteld het Achterhuis uitgeven.'

(Anne Frank, 11 mei 1944)

Otto vervuld Anne's wens. In 1947 verschijnt haar dagboek, onder de titel die Anne zelf verzonnen had. Het Achterhuis is een beroemd boek geworden. Het is vertaald in ongeveer 70 talen en er zijn meer dan 25 miljoen boeken verkocht.

Otto legde zich erbij neer dat de verrader nooit gevonden zal worden. Vlak voor zijn overlijden in 1980 zei hij:

'Tegenwoordig wil ik niet meer weten wie ons destijds in Amsterda ever bezig met positieve dingen.

'Het dagboek van Anne was voor mij een grote steun om weer een positieve kijk op de wereld te krijgen.

Ik hoopte met de publicatie ervan veel mensen op dezelfde manier te helpen en dat bleek het geval.'

De voorgevel van het Anne Frank Huis.

Het Anne Frank Huis

In 1957 stond het pand aan de Prinsengracht op instorten. Er waren sloopplannen. Maar inmiddels was het dagboek wereldwijd bekend, mede door een speelfilm en het toneelstuk. Er werd besloten om het huis te restaureren. In 1960 werd de geheime schuilplaats een museum.

Annes' kamer

'Nadat het Anne Frank Huis was gerestaureerd vroegen zij mij of de kamers weer moesten worden gemeubileerd. Maar ik antwoordde: "Nee. Tijdens de oorlog is alles eruit gehaald en ik wil het zo laten".' (Otto Frank, 24 mei 1962)

Vraag

Wat vind je van die beslissing van Otto Frank?

.....

.....

.....

.....